
Tribunal du travail de Termonde (Arbeidsrechtbank Dendermonde) - 13 avril 2004 - R.G. 48.101

Aide sociale - étranger - MENA devenu majeur - déclaration d'arrivée (DA) - notion - document de séjour valable - séjour légal sur le territoire - art. 57 § 2 loi 8 juillet 1976 pas applicable - art. 57 § 1 loi du 8 juillet 1976 - vie conforme à la dignité humaine - soins médicaux octroyés par l'asbl 'T Huis - pas d'affiliation à la mutuelle - à charge du CPAS

Il ressort des pièces déposées que le demandeur, au moment de sa demande, est en possession d'une déclaration d'arrivée. Une telle déclaration est, selon l'Office des étrangers: un document de séjour valable par lequel l'étranger concerné possède un titre de séjour valable. Une déclaration d'arrivée est délivrée pour une période de 3 mois et est prorogeable. Les étrangers qui possèdent ce document ne se trouvent pas en séjour illégal sur le territoire belge. Une déclaration d'arrivée permet de travailler provisoirement; une déclaration d'arrivée ne donne aucun droit légal à une inscription à une mutuelle. Ceci a pour conséquence que le demandeur a droit à une aide sociale complète (art. 57 § 1 loi CPAS), de sorte que l'art. 57 § 2 n'est pas applicable.

Il est évident que la préservation de la santé est indispensable pour mener une vie conforme à la dignité humaine, et que les soins médicaux tombent donc à charge du CPAS si le demandeur d'aide n'est pas en état de les supporter seul.

L'art. 42 de l'Arrêté du Gouvernement flamand relatif à l'agrément et à l'octroi de subventions aux institutions de l'assistance spéciale à la jeunesse prévoit que des subventions peuvent être octroyées à titre d'indemnité pour frais spéciaux : 1° l'inscription des mineurs auprès d'une mutuelle et 2° les soins médicaux ou para-médicaux exceptionnels. Le cas en espèce concerne une prise en charge de frais qui ne correspondent pas à cette description. L'asbl 't Huis est confrontée à l'accueil des mineurs étrangers non accompagnés qui débarquent en Belgique sans rien et qui ne peuvent pas directement s'affilier à une mutuelle. Il est plausible que leur état de santé est souvent lamentable, de sorte que des soins médicaux sont nécessaires pendant leur accueil dans le centre. Ces soins, qui n'étaient pas assurables, tombent à charge du CPAS, comme dernier filet de sécurité.

En cause : C.C.K. c./ CPAS de Alost

(...)

Beoordeling

a) De toelaatbaarheid en ontvankelijkheid

Opdat een rechtsvordering toelaatbaar is moet de eiser:

Belang hebben in de instelling van de rechtsvordering

De hoedanigheid bezitten om ze in te stellen (art. 17 Ger. W.)

Het betreft een middel dat de rechter zelfs ambtshalve in elke stand van het geding kan opwerpen.

Het inleidend verzoekschrift werd opgesteld en ondertekend door de heer P.N., directeur van de v.z.w. 't Huis en werd mede ondertekend door eiser zelf. Vermits eiser op dat ogenblik (geboren op 1 juni 1982) meerderjarig was stelt zich niet de vraag naar diens procesbekwaamheid. Tenslotte is er geen betwisting dat de vordering tijdig binnen de vervaltermijn, van één maand (art. 71 lid 3 O.C.M.W.-Wet) werd ingesteld.

De betwiste beslissing werd bij aangetekend schrijven d.d. 19 juli 2001 betekend aan eiser, en het verzoekschrift werd op 16 augustus 2001 ontvangen ter griffie.

b) Ten gronde

Uit de voorgelegde stukken blijkt dat eiser op het ogenblik van zijn aanvraag over een aankomstverklaring beschikt.

Dergelijke verklaring is volgens de D.V.Z. (schrijven d.d. 25 februari 2004):

Een geldig verblijfsdocument waardoor betrokken vreemdeling over een geldige verblijfstitel beschikt.

Een aankomstverklaring wordt toegekend voor een periode van 3 maanden en is verlengbaar. Houders van dit document bevinden zich niet illegaal op Belgisch grondgebied;

Een aankomstverklaring maakt voorlopige tewerkstelling mogelijk;

Een aankomstverklaring geeft geen wettelijk recht op inschrijving bij een erkende mutualiteit;

Een tijdelijk Bewijs van Inschrijving in het Vreemdelingenregister (B.I.V.R.) wordt toegekend voor een minimale periode van 6 maanden en is verlengbaar.

De tijdelijke B.I.V.R. van eiser is vervallen sedert 26 juli 2003, en op 21 oktober 2003 werd hem een bevel betekend om het grondgebied te verlaten.

Dit heeft tot gevolg dat eiser aanspraak kan maken op volwaardige maatschappelijke dienstverlening (art. 57 § 1 O.C.M.W.-Wet), zodat art. 57 § 2 van de voormelde O.C.M.W.-Wet niet van toepassing is.

Er kan overigens worden opgemerkt dat voortaan ook vreemdelingen die zijn ingeschreven in het bevolkingsregister kunnen genieten van het recht op maatschappelijke integratie (art. 3, 3° R.M.I.-Wet van 26 mei 2002), op voorwaarde dat zij op het Belgisch grondgebied verblijven (Arbitragehof nr. 85/2003, 11 juni 2003, B. S. 26 juni 2003).

Ingevolge art. 1 al. 1 O.C.M.W.-Wet heeft iedere persoon recht op maatschappelijke dienstverlening. Deze heeft tot doel éénieder in de mogelijkheid te stellen een leven te leiden dat beantwoordt aan de menselijke waardigheid.

De aanvrager dient in een zodanige toestand te verkeren dat hij niet over de middelen beschikt om een leven te leiden dat met de waardigheid van zijn menszijn overeenstemt (R.v.St. 26 februari 1979, Arr. R.v.St. 1979, 229).

Van doorslaggevend belang is dat men niet over de mogelijkheid, de middelen beschikt om een menswaardig even te leiden.

Het spreekt vanzelf dat het behoud van de gezondheid onontbeerlijk is om een menswaardig bestaan te leiden, en dat geneeskundige kosten derhalve ten laste vallen van het O.C.M.W. indien de hulpaanvrager niet zelf in staat is deze te dragen.

Het recht op maatschappelijke dienstverlening heeft een residuair karakter. Het is op basis daarvan dat verweerder verwijst naar de subsidieregeling van de v.z.w. 't Huis om te stellen dat alle noden - ook de medische - zijn vervuld.

Op de toelagen die door de Vlaams Gemeenschap en andere overleden worden verstrekt aan de v.z.w. 't Huis heeft eiser evenwel geen subjectief recht. Bovendien is geenszins aangetoond dat de medische kosten - zoals hospitalisatiekosten - begrepen zijn in deze subsidiëring.

Art. 42 §1 van het Besluit van de Vlaamse Regering van 13 juli 1994 inzake de erkenningsvoorwaarden en de subsidiënormen voor de voorzieningen van de Bijzondere Jeugdbijstand voorziet dat subsidies kunnen worden toegekend met betrekking tot de inschrijving van minderjarigen bij een ziekenfonds en voor buitengewone medische en paramedische verzorging.

De vraag betreft een tenlastename van kosten die aan deze omschrijving niet voldoet.

De v.z.w. 't Huis wordt geconfronteerd met de opvang van niet-begeleide minderjarige vreemdelingen die, zoals eiser zonder have noch goed aanspoelen in België - vermoedelijk misleid door mensensmokkelaars, - en die niet direct inschrijfbaar zijn in een erkende mutualiteit.

Het is aannemelijk dat hun gezondheidstoestand vaak lamentabel is, zodat tijdens hun opvang medische verzorging noodzakelijk is.

Deze kosten, die op dat ogenblik niet verzekeraar waren, vallen ten laste van het O.C.M.W., als laatste vangnet.

De Ziektewet sluit immers vreemdelingen die net van rechtswege tot een verblijf van meer dan drie maanden in het Rijk zijn toegelaten of die niet gemachtigd zijn tot vestiging of tot een verblijf van meer dan zes maanden uit de ziekteverzekering.

Overigens zijn deze "bijstandskosten" terugvorderbaar van de Staat in toepassing van art. 5 § 2, 2° van de wet van 2 april 1965 betreffende het ten laste nemen van de steun verleend door de O.C.M.W.'s, en het M.B. van 30 januari 1995 (art. 1 en 3 § 2) binnen de perken evenwel van art. 11 § 1 van de voornoemde wet van 2 april 1965.

Tenslotte moet worden opgemerkt dat er niet valt in te zien hoe een beslissing inzake maatschappelijke dienstverlening kan worden genomen zonder een voorafgaand degelijk sociaal onderzoek naar de behoefte, alhoewel dat strikt genomen niet wettelijk is verplicht.

De vordering is derhalve gegrond.

(...)

Siège: Mally, De Doncker en Keymeulen

Plaid.: Me Standaert et Me Van Den Eynde